

МОЛОДІЙ КОШТАР

орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Рів видання VIII ● № 123 (823) ● НЕДІЛЯ, 15 ЖОВТНЯ 1967 РОКУ ● Ціна 2 коп.

ГЕРОЯМ — найкращі місця

Секретаріат ВЦРПС прийняв постанову, в якій зобов'язав ради і комітети профспілок забезпечити Героїв Радянського Союзу, Героїв Соціалістичної Праці і осіб, нагороджених орденами Слави трьох ступенів, позачерговим обслуговуванням в культурно-освітніх і видовищних закладах профспілок. У клубах, будинках, палацах культури, парках і садах, на стадіонах та в інших закладах для них повинні бронюватися квітки на найкращі місця.

Це рішення прийнято у відповідності з Указом Президії Верховної Ради СРСР від 6 вересня 1967 року «Про встановлення додаткових пільг Героям Радянського Союзу, Героям Соціалістичної Праці і особам, нагородженим орденами Слави трьох ступенів».

(Кор. ТАРС).

НЕ ТРЕБА дивитися на календар, щоб відчутти наближення найбільшого з цюгорічних свят — півстолітнього ювілею Радянської влади. Воно йде до нас разом з рапортами про трудові здобутки вугільників Олександрії і енергетиків Кремгеса, машинобудівників Кіровограда і землеробів Гайворонщини.

Разом з усіма трудівниками сіл і міст у святкових колонах крокуватиме наша молодь. Юнакам і дівчатам буде що написати на транспарантах, буде що розповісти землякам про те, як зустріли полудень радянського віку. Комсомолки-доярки з ферми колгоспу імені Леніна Новгородівського району зможуть повідомити, що вони надали від

кожної з корів своїх груп по 2600 — 3000 кілограмів молока, молоді залізничники Знаменського локомотивного депо — що економлять вже другий мільйон кіловат-годин електроенергії, робітники Кремгесівського заводу залізобетонних виробів — що в їх колективі працює краща арматурниця Валя Оніщук...

Ми напишемо на наших транспарантах слова великої вдячності рідній партії, яка п'ятдесят літ веде нас вірним шляхом.

Всі наші добрі діла спрямовані до одного — працювати так, щоб виконувати настанови Комуністичної партії, заповіти Леніна. Йому, вождю і вчителю

трудящих, три дні тому давали клятву біля Мавзолею переможці переджовтневого змагання Кіровоградщини.

До свята залишилося 22 дні. Протягом них нам ще багато слід зробити. Цілий ряд робітничих колективів за цей час виконає одинадцятимісячний виробничий план, будівельники збудують тисячі квартир, хлібороби завершать осінні роботи на полях. І всі ми разом повинні надати святкового вигляду нашим містам і селам. То чудова традиція — завітчувати перед святом вулиці, подвір'я, будинки.

Комітети комсомолу за час, який залишився до свята, мають використати творче піднесення молоді, спрямувати

СВЯТО ЙДЕ В КОЖНИЙ ДІМ

її на активну участь у всіх — великих і малих — справах, вирішуваних Батьківщиною.

Свято Жовтня йде в кожний дім. Зустріньмо його так, як личить дітям і внукам героїв революції.

ЖОВТНЕВА ЕСТАФЕТА НОВОУКРАЇНЦІВ

КОЖНОГО разу, готуючись до засідання бюро райкому комсомолу чи до публічного виступу, плануючи щось зробити, я в думці раджуся з Ванею Демченком. Це не перебільшення. Так вже повелося, що крокуючи в день завтрашній, ми міряємо свою роботу революційною міркою, міркою перших борців за щастя Країни Рад. А Ваня Демченко — перший секретар першого Новоукраїнського райкому комсомолу.

В суворий 1919 рік народилася комсомольська організація нашого міста. Не встигла і зміцніти, як саранною насунули денікінці та банди різних мастей, а потім увірвалися в місто.

Активістам довелося йти в підпілля. Ваня Демченко організував їх на боротьбу. Випускали листівки, збирали зброю.

На початку 1920 року Червона Армія звільнила місто від білогвардійців. А вже в квітні була створена Спілка Комуністичної Молоді. Секретарем обрали Івана.

Його тоді можна було зустріти на концертах і атестичних вечорах, на виставках і в загонах, що збирали продукти для голодуючих дітей.

У грудні 1920 року в бою з бандами махновців Ваня Демченко загинув. Ні, загинув — це те слово. Перестало битися його неспокойне сер-

Раджуся з Демченком

це. А він живий і з нами крокує в світле майбутнє. Його ім'я носить одна з вулиць міста, дитяча бібліотека.

Часто до комсомолі міста приїждять в гості брат Іван Демченко — Ілля Данилович. І тоді в його розповідях оживають буремні роки, триповний будні перших комсомольців.

До речі, зустрічі з ветеранами комсомолу, з учасниками революційних подій, з героями громадянської та Великої Вітчизняної воєн стали традицією в районі. Зараз навіть важко уявити збір піонерської дружини чи комсомольські збори без гостей — ветеранів борні і праці. Двічі Герой Соціалістичної Праці Олександр Васильович Гіталов, директор місцевого цукрозаводу, компанієць Олександр Євграфович Лукашенко, старий комуніст Максим Григорович Зотов та інші — завжди бажані гості комсомольців та піонерів.

Бачили б ви, якою гордістю і захопленням горіли очі учнів Новоук-

раїнської середньої школи № 6, коли О. Є. Лукашенко розповідав їм про мужність і відвагу радянських людей у Великій Вітчизняній війні. То була цікава, захоплююча розповідь, яка будила думку, прискорювала серцебиття. І згодом куточок бойової і трудової слави в школі поповнився новим альманахом. Не звичайний, куплений у магазині альманах.

То — історія вулиці Леніна. Школярі зустрілися з усіма учасниками революції і війни, які живуть на цій вулиці, і з їх вуст написали ту історію.

Куточки революційної, бойової і трудової слави радянського народу є у всіх школах. І в кожній вони різні, бо зібрано там місцеві матеріали. Хоч би й у тій же новоукраїнській № 6 поряд з альманахом можна побачити листи з військових частин, фотографії недавніх випускників, які зараз стали воїнами і зі зброєю в руках бережуть наш мирний спокій.

Велику роботу провели юні слідопити міста і сіл району. Вони відновили в пам'яті людській багато імен героїв. Зокрема, захарівські слідопити розшукали рідних воїнів, які загинули, звільняючи село від фашистів, і запросили їх на відкриття пам'ятника. Були сльози, були схвилювані розповіді. І була клятва молодих на вірність традиціям батьків.

Клятвою на вірність звучала і пісня «Вихри враждебные веют над нами», якою почався молодіжний «вогник» в Новоукраїнці. Присутні — тваринники і механізатори місцевих колгоспів «Росія», «Дружба», райцентрівська молодь — пісню виконали для свого гостя, старого комуніста М. Г. Зотова... Ю. ЦЕЛИХ, перший секретар Новоукраїнського райкому комсомолу.

Помовка від часу фотографія... Та за нею — немеркнуча сторінка історії. Іван Демченко був першим секретарем першого Новоукраїнського райкому комсомолу.

НА СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР

МОСКВА, 12 жовтня. (ТАРС). Сьогодні о 10 годині ранку почалося спільне засідання Ради Союзу і Ради Національностей. Після заключного слова голови Держплану СРСР М. М. Байбекова депутати роздільним голосуванням по палатах прийняли одностайно Закон про державний план розвитку народного господарства в СРСР на 1968 рік і народногосподарські плани на 1969 і 1970 роки.

Потім заключило слово виступив міністр фінансів СРСР В. Ф. Гербузов, після чого палати роздільним голосуванням затвердили Державний бюджет СРСР на 1968 рік. Доходна частина бюджету становить 123 911 922 тисячі карбованців, видаткова — 123 603 547 тисячі карбованців. Затверджено також звіт про виконання Державного бюджету СРСР за 1966 рік.

Далі Верховна Рада прийняла Закон про затвердження Положення про постійні комісії Ради Союзу і Ради Національностей і затвердила Укази Президії Верховної Ради СРСР.

Після цього було розглянуто питання про обрання Верховного суду СРСР і прийнято відповідну постанову. Головою

Верховного суду СРСР обрано депутата О. Ф. Горкіна. На цьому ранковому засіданні сесії Верховної Ради закінчилося.

Вечірнє засідання сесії почалося доповіддю міністра оборони СРСР депутата А. А. Гречко про проект Закону «Про загальний військовий обов'язок».

Радянський уряд, говорить А. А. Гречко, виносить на розгляд III сесії Верховної Ради Союзу РСР проект нового Закону «Про загальний військовий обов'язок».

Як відомо, нині чинний Закон «Про загальний військовий обов'язок» було прийнято ще у вересні 1939 року, тобто 28 років тому. За цей час багато що змінилося. Здійснено величезні перетво-

рення в усіх галузях життя нашої країни.

В сучасних умовах ще більше зросли вимоги до гарантування безпеки Радянської держави, до підготовки всього населення країни для збройного захисту соціалістичної Вітчизни. Прийняття нового Закону «Про загальний військовий обов'язок» відповідатиме змінам, які сталися, і духові вимоги партії про те, щоб питання оборони країни весь час були в центрі нашої уваги.

Зміцнення безпеки країни є однією з невіддільних умов успішного здійснення завдань будівництва комунізму. Це зумовлено наявністю в світі ворожих нашою ладові агресивних імперіалістичних сил. Володимир Ілліч Ленін вказував, що пока

суспільство ділиться на антагоністичні класи, поки існує імперіалізм, не знімається загроза воєнних авантур проти Країни Рад.

Нашому народові за роки існування Радянської влади не раз доводилося із зброєю в руках давати відсіч імперіалістичним загрозам, відстоювати великі завоювання Жовтня. Хоч позиції імперіалізму за минулі півстоліття значно ослаблені, проте агресивна суть його не змінилась.

В усій своїй діяльності в галузі військового будівництва партія виходить з того, що зміцнення обороноздатності країни, бойової могутності Збройних Сил — це справа всього народу, кожного громадянина Союзу Радянських Соціалістичних

Республік. Сучасна війна, якщо її розв'яжуть імперіалісти, буде війною жорстокою, з найрішучішими цілями. Вона охопить величезні території, втягне в свою орбіту не тільки армії, але й населення воюючих держав. Усе це вимагає підвищення особистої відповідальності кожного громадянина нашої держави за виконання свого священного обов'язку перед Батьківщиною в рядах Збройних Сил.

Міністр оборони далі говорить про зміну у співвідношенні сил між соціалізмом і капіталізмом. У післявоєнні роки склалася і зміцніла світова соціалістична система — СРСР тепер не сам, як раніше. Колосально громадянина Союзу Радянських Соціалістичних (Закінчення на 2-й стор.).

Сесія Верховної Ради СРСР

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

зросла могутність нашої економіки взагалі, і промисловості зокрема, що оснастила Армію і Флот найдосконалішою військовою технікою. Зростання освітнього рівня радянського народу викликало зміни в особовому складі Збройних Сил, де 46 процентів мають вищу і середню освіту.

Проект Закону, говорить далі міністр, повністю виходить з вимог статті 132 Конституції СРСР, яка говорить: «Загальний військовий обов'язок є законом. Військова служба в рядах Збройних Сил СРСР являє почесний обов'язок громадян СРСР». На підставі цього встановлюється, що в рядах Збройних Сил повинні проходити дійсну військову службу всі чоловіки — громадяни СРСР, незалежно від їх расової і національної приналежності, віросповідання, освіти, соціального і майнового стану.

Законопроект передбачає виконання військового обов'язку і для жінок, які мають медичну та іншу спеціальну підготовку. У мирний час вони можуть бути взяті на вій-

ськовий облік, залучені до навчальних зборів, а також прийняті в добровільному порядку на дійсну військову службу у віці від 19 до 40 років.

Скорочення строків служби — це одна з найважливіших змін, які вводяться до Закону, підкреслив доповідач. Воно має безпосереднє відношення і до інших питань, зв'язаних з виконанням громадянами СРСР військового обов'язку. Значне зростання загальноосвітнього і технічного рівня радянської молоді, її висока моральна і фізична підготовка дають змогу оволодіти військовою спеціальністю, зброєю і бойовою технікою в коротші строки.

У зв'язку з цим тривалість дійсної військової служби передбачається скоротити на один рік і встановити такі строки:

— для солдатів, сержантів і старшин Радянської Армії і авіації Військово-Морського Флоту, прикордонних і внутрішніх військ — 2 роки;

— для матросів і старшин кораблів, суден і берегових частин ВМФ і морських частин прикордонних військ — 3 роки.

Для осіб, які мають вищу освіту, пропонується зберегти однорічний строк служби, бо при наявності вищої освіти вони протягом цього строку можуть оволодіти військовою справою і підготуватися до складання екзаменів на офіцера запасу.

За чинним законом, продовжує А. А. Гречко, на дійсну військову службу призиваються громадяни, яким у рік призову

минає 19 років, а тим, що закінчили середню школу і учбові заклади, які їй відповідають, — 18 років. Фактично у нас існує два призовних віки — 19 і 18 років. Якщо в сорокових роках для цього були підстави, бо середні школи закінчувала меншість молоді, то тепер становище змінилось. До того ж не далеко той час, коли вся наша молодь діставала середню освіту. Ця обставина висуває необхідність мати один призовний вік — 18 років, бо величезна більшість юнаків закінчує середню школу в цьому віці і їх фізичний розвиток дає їм змогу успішно виконувати обов'язки військової служби.

Законопроект передбачає встановлення для молоді системи початкової військової підготовки. Ця підготовка має проводитись в обов'язковому порядку з усіма юнаками допризовного і призовного віків всюди, без відриву від виробництва і навчання.

Інтереси постійної бойової готовності військ і зміцнення обороноздатності країни, поряд з запровадженням початкового військового навчання, викликають необхідність підготовки для Армії і Флоту ряду спеціалістів з призовної молоді. В зв'язку з цим проектом Закону передбачається підготовку цих спеціалістів проводити з числа юнаків, які досягли 17-річного віку, в навчальних організаціях ДТСААФ і в учбових закладах системи професійно-технічної освіти.

За законом 1939 року,

відзначив А. А. Гречко, студентам вищих учбових закладів відстрочок від призову на дійсну військову службу не встановлювалось. Пізніше Указом Президії Верховної Ради СРСР відстрочки для продовження освіти було надано всім студентам вузів, у тому числі вечірніх і заочних. Проектом нового закону відстрочки від призову для проходження освіти передбачаються тільки студентам денних (очних) вищих учбових закладів.

Законопроект передбачає призов громадян на дійсну військову службу проводити два рази на рік рівними частинами: у травні — червні і в листопаді — грудні. Звільнення в запас військовослужбовців відповідно проводиться у ці ж строки два рази на рік.

За законом 1939 року, каже доповідач, призовники, які утримують своєю працею непрацездатних батька або матір, дружини, при двох і більше дітях, а також рідних братів і сестер до 16-річного віку, при відсутності у них інших осіб чи організацій, які б могли взяти їх на утримання, дістають пільгу в зв'язку з сімейним становищем і на військову службу не призиваються.

На додаток до чинного положення законопроект передбачає надавати відстрочку в зв'язку з сімейним становищем також призовникам, які утримують своєю працею одного працездатну матір з двома і більше дітьми у віці до 8 років, якщо вона не має інших працездатних дітей.

Відстрочку також діста-

ватимуть призовники, які в зв'язку з смертю батьків протягом 10 і більше років перебували на утриманні інших осіб, якщо ці особи є непрацездатними.

Особи, які дістали відстрочку і не призвані з інших причин на дійсну військову службу в установлені строки, можуть бути призвані в ряди Збройних Сил до досягнення ними 27-річного віку. Це створить сприятливі умови для виконання військового обов'язку всіма громадянами СРСР.

На основі багаторічної практики передбачається збільшити граничний вік перебування на дійсній військовій службі для офіцерів. Передбачається розв'язання і такого важливого питання, як призов у Збройні Сили офіцерів запасу.

Строки перебування в запасі офіцерів, сержантів, старшин, солдатів і матросів, встановлені чинним законом, пропонується зберегти і в новому законі, за винятком деяких категорій вищого офіцерського складу.

Проект нового Закону в основному зберігає чинний порядок залучення військовозобов'язаних для проходження навчальних зборів у військах. Водночас визнано за доцільне загальний строк навчальних зборів за весь час перебування в запасі скоротити.

Проект Закону «Про загальний військовий обов'язок», підкреслює міністр оборони, повністю відповідає інтересам радянського народу і є новим свідченням піклування нашої

партії, її Центрального Комітету про перетворення в життя ленінських заповітів по захисту соціалістичної Вітчизни.

— Дозвольте запевнити вас, товариші депутати, а у вашій особі весь радянський народ, — каже наприкінці А. А. Гречко, — що наша Армія і Флот і далі надійно оберегатимуть творчу працю радянських людей, велику справу комунізму.

З співповідомлення про проект Закону «Про загальний військовий обов'язок» виступив голова Комісії законодавчих передбачень Ради Національностей депутат Р. Нішанов.

Верховна Рада приступила до обговорення законопроекту. В дебатах виступили депутати — перший секретар ЦК КП Азербайджану В.Ю. Ахундов, міністр освіти СРСР М. О. Прокоф'єв, секретар ЦК ВЛКСМ Б. М. Пастухов, голова ЦК ДТСААФ СРСР генерал армії А. Л. Тетман та інші. Всі вони палко підтримали внесення урядом законопроект.

Депутати обох палат роздільним голосуванням одноголосно затвердили Закон СРСР «Про загальний військовий обов'язок».

Потім сесія обрала заступниками Голови Президії Верховної Ради СРСР депутатів М. О. Яснову від РРФСР і М. Ю. Шумякську від Литовської РСР. Депутата В. В. Гришину обрано членом Президії Верховної Ради СРСР.

Сесія Верховної Ради СРСР свою роботу закінчила.

ПОВИГ ТРИНАДЦЯТИ

НАДІЙШОВ ЛИСТ від юних друзів, учнів Іванівської середньої школи Новоукраїнського району: «Ми одержали від Вас альбом з матеріалами про подвиг тринадцяти Героїв Радянського Союзу, в числі яких і наш земляк Іван Тарасенко. За цей подарунок Вам вдячні. На честь 50-річчя Радянської влади в своїй школі ми створимо кугочок Героя-земляка. Ставимо перед собою мету широко популяризувати подвиг героїв, які віддали життя за нашу Радянську Батьківщину, за наше щасливе життя». Кіровоградщина повинна знати про подвиг свого земляка-Героя.

... Зима 1943 року. На Дону стояли міцні морози. В степу гуляла люта зима. Війська Південно-Західного фронту під командуванням генерала Ватутіна з тяжкими боями просуvalись на Донбас. Серед них був і 130 гвардійський Червонопрапорний стрілецький полк, в якому служив рядовий Іван Тарасенко.

Перед воїнами стояло бойове завдання: оволодіти станцією Красновка, що поблизу Луганська. Фашисти сильно укріпили цю дільницю, збудувавши льодовий вал.

Сухий, пекучий мороз обпалював обличчя, дубіли руки й ноги, але гвардійці йшли вперед. Від погони шквалу паж не один боєць упав на білий сніг.

Одержано наказ: роті гвардії лейтенанта Івана Ликунова будь-що взяти вал. Залірюха ставала все сильнішою, а погоня фашистів — інтенсивнішою.

Раптом настала тиша. Гвардійці лавиною кинулися на вал. Але піднятися по льоду було неможливо. Тоді десятки шнурів лягли на побитий кулями й мінами, політий кров'ю лід.

Слідом за командиром на той бік валу перебрався Іван Тарасенко і ще одинадцять його бойових друзів. Недалеко від залізничці, на краю селища, сміливці зайняли оборону в трьох хатах. По них гітлерівці відкрили шалений вогонь.

Незабаром фашисти пішли в контратаку. Підпустивши ворогів ближче, радянські воїни відкрили вогонь. Гітлерівці падали, як підкошені. Тільки кулі Івана Тарасенка знищили дев'ять гітлерівців.

Кілька разів наші білці намагались допомогти сміливцям, проте німці вели по валу безперервний артилерійський вогонь.

— Сдавайся, рус! Ви оточені! — кричали гітлерівці.

— Гвардійці в полон не здаються! — відповідали відважні червоногвардійці.

Ворог оточив хати, де засіли тринадцять хоробрих. Закривавлені, з перев'язаними ранами, вони вели вогонь.

Бій тривав протягом доби. Було знищено близько ста гітлерівців і підбито кілька танків. Тоді фашисти обклали всі три хати соломною і підпалили їх. Радянські білці намагались багнетами прорвати кільце оточення. Першим вступив у рукопашну командир Іван Ликунів, за ним — Іван Тарасенко...

Проте сили були нерівними. Всі білці загинули. Інші згоріли в хатах, та не здалися в полон.

Коли наші частини увірвались у Красновку, на краю селища догоряли три хати...

Срібним снігом вкрилася земля, настигав на братській могилі тринадцяти героїв. Зірвав і далеко поніс вітер відгомін прощального салюту, висохла скупі солдатські сльози. Вже полк вів запеклі бої в районі Ізюма, коли 31 березня 1943 року вийшов Указ Президії Верховної Ради СРСР про присвоєння посмертно всім тринадцяти воїнам звання Героя Радянського Союзу.

Жителі селища свято шанують пам'ять загинувших. Там поставлено скульптурний пам'ятник 13 Героям Радянського Союзу. На станції Красновка створено музей. Там зібрані фотографії героїв, особисті речі, матеріали, що розповідають про життя мужніх білців, про їх безстрашний подвиг.

І. ГУДИРЕНКО.

КУЛЯСТЕ сонце падає на горизонт. Червоне-червоне, аж зорові боляче. За вікном машини біжать вищі, черешні. Теж червоні в багряниці заході сонця. А за ними, за лісосмугою — мерехтять нива. Важкий колос схилив голову, думає свою думу.

Схилив голову Іван Чабан з колгоспу «Дружба». Теж думає: завтра йому йти в поле. Коситиме золотисте жнивю, що нинішня на сон влягається.

А мені не спати. І не ніч, може. Давненько не бував у цих місцях, де виріс, де такі мудрі люди, гарні своєю добротою, гостинністю і ласкою.

Біжить під колеса дорожки, біжить степ.

Чорними клунами виривають і зникають могили. Закриваєш очі від болю, скорботи...

— Ми червоногвардійці, Роман Чухрій, Максим

Спрага до горизонту

Мунтян. Року 1918 нас вбили гайдамаки. В Глодосах. Спершу різали шкіру, а потім заклали в рот вибухівку...

Підводить голову Іван Чабан. Хлопець немов здогадується про мої думки. А, може, й сам гомонить зі своїми ровесниками червоної давнини.

Вже давно скінчено дорожку. Глибока північ блукає за вікнами, а ти сидиш і думаєш. Вимкнув світло, аби не сполошило воно тишу. Бурану тишу в грудях.

Тисячі могил.

Над ними тисячі сонць. До мене приходять Ваня Демченко з Новоукраїни.

Я і він.

Ні.

Спочатку — він, а потім вже я. Маленький я — на тлі червоного обр'ю.

Його вбили махновці. Та нікому не сполелити того колосу, яким він прийшов до мене.

Бо в кожному зернятті його очі, мої очі.

І приходять до нас земляки Аркадій Колотілін, Валька Федоров, Василь Куртов... Вони з колгоспу імені XX з'їзду КПРС. П'яталовці.

— Доброго дня вам, хлопці! Чує степ ходу ваших ставлених коней, слухає Революція ритми серця.

Є в колгоспі імені Калініна Олена Соколова. Комсомолка, що фером

(Закінчення на 3-й стор.)

За останній час все більшою популярністю користується танцювальний колектив районного Будинку культури. Йому не раз аплодували колгоспники, добре приймали наш фотокореспондент В. Ковпак фотографував учасників художньої самодіяльності Таню Яценко, Сергія Уперенка та Миколу Сподоренка, коли вони виконували румунський танок.

(Закінчення.)

Початок на 2-й стор.). працює. Нелегка ця професія для дівчини. А що ти зробиш: треба — так треба!

Спрага до горизонту

В стелі прийшла нова Україна. Її вніесли на руках славної моєї земляки Романи Чухрії, Максимі Мунтяни, Івані Стеценці...

Вийдеш в поле і щасливіша душою, що ти лелієш червоний колос, висіяний Революцією.

Вишумовує, грає той колос повнозерням. І степ гуде свою нову пісню:

Я під небом стою, Як закон під червими законами,

Що падали чоло Не одною ордою вітрів, Я сьогодні встаю Кукурудзою з білими гронами, Зеленими лататтям Молодих буряків. Я кочу кавуни, Що потріскують ядрами весело,

Я безмежжям пшениць В горизонти йду... Надо мною літа, Мов тугі пераєвсла, Носять в хату добро, Сонцем в хату грядуть. Знав я тисячі рук, Що тримали чепіги, Як долю, Що благали дощу Із гарячого пекла небес, І простертими пальцями

Помиралі від спраги тополі, Не дждавшись з-за хмар Життєдайних чудес. Іх принесли уми, Перекресливши ламані межі, Від дніпровських пісків До злидених моїх Бежбайрак.

Трактор серцем котивсь — Юні груди ріллею мережив Мій земляк Неумомий Григорій Чумак. Я сьогодні встаю, Як закон над живими законами.

І рясніє чоло Буйноцвіттям прийдешніх вісів.

Скільки райдуг лягло Над моїми гарячими гонами, Скільки райдуг — віників Завтра будуть дива. Бо сьогодні — Нам спокій лиш сянуться! Заповізі літа До вершини пішли. І росте, виростає Комсомольська моя зоряниця, І гойдає весло Красень Чорний Ташлик. Гей, ти, доле моя, Дай же губи довочки Насті, Руки дівчини дай. Як в жинива подають косарі! Це ж над нами горить, Пломєне від сонця і часта Промєневе тепло Золотої зорі.

А біля станції Адабаш в червонястій зорі, що зводиться над обеліском, ютяться туга. Під час війни тут був табір смерті. Біля двадцяти тисяч рослян, українців, грузинів, білорусів лежать біля станції Адабаш.

Вічна вам слава! Над ваше чоло складають вінки кращі сини і дочки степу Віра Петерс, Віктор Терновий, Володимир Пітенко... Багатотисячна сім'я комсомолів району. Їх кожен день множить вашу славу.

День, мов секунда. Стоїть край поля Іван Чабан. Горизонт, здавалося б, рукою можна дістати. А йдеш до нього, йдеш, і немає йому кінця й краю. Лише слід лишається за тобою. Вишумовує він рясною нивою, багряним садом. Завтра на твоє місце прийде Івась, новий громадянин з Рівного чи Приюту, Вишняківки чи Кропивницького... Прийде і спрагло задивиться в горизонт.

Валерій ЮР'ЄВ, спецкор «Молодого комунара». Новоукраїнський район.

Весело біжить сонце широкими вулицями, любю зазирає у вікна, а під вечір скочується з добротних дахів на спочинок. І лише в сні постають перед сонцем солом'яні стріхи... Так по всій степовій Кіровоградщині, так і в колосній «Мир» Новоукраїнського району. Фото В. КОВПАКА.

В боротьбі з негритянськими заворушеннями уряд США використовує не тільки поліцію, але і національну гвардію. В цьому році «гвардія» треба було чимало потрудитись: негритянськими заворушеннями були охоплені майже всі штати країни. Зараз за рішенням уряду США особистий склад національної гвардії проходить спеціальну підготовку по боротьбі з масовими заворушеннями і демонстраціями. На фото: навчання солдатів національної гвардії методам боротьби з масовими заворушеннями і демонстраціями. Фото «НЬЮСІК» — АПН.

СІВАЛКАМ—ПУТІВКИ В ЖИТТЯ

Закінчилися державні випробування нових овочевих сівалок, створених спеціальним конструкторським бюро заводу «Червона зірка» в творчій співдружності з працівниками Всесоюзного науково-дослідного інституту сільськогосподарського машинобудування. Машина тримала екзамени на путівку в життя у радгоспі імені Жданова Ломоносівського району Ленінградської області. Випробували їх молодий інженер

СКБ нашого заводу Микола Гаврилюк, слюсарі цеху дослідного виробництва Володимир Тараненко, Григорій Неліда, Таренів Ларін. Нова сівалка «СОУ-2,8» в ході випробувань виявилася значно продуктивнішою за «ГСД-1,4», яка використовувалася раніше в північно-західних районах країни. Технічна рада Північно-Західної машиновипробувальної станції і науково-дослідного інституту механізації та елект-

рифікації сільського господарства рекомендували сівалку для серійного виробництва. Нові навісні комбіновані машини призначені для сівби з одночасним внесенням мінеральних добрив. Сівалки можуть бути переобладнані в культиватори для догляду за рослинами. М. НОЖНОВ, інженер-контролер спеціального конструкторського бюро заводу «Червона зірка».

У ЦК ЛКСМУ

На здобуття республіканської комсомольської премії імені М. Островського

Бюро Центрального Комітету ЛКСМУ України встановило республіканську комсомольську премію імені Миколи Островського для молодих вчених, конструкторів, інженерів, аспірантів, студентів за кращі наукові розробки, відкриття та винаходи. Лауреатам комсомольської премії вручаються відповідний знак і диплом та грошова винагорода в розмірі дві тисячі карбованців.

Перший конкурс на здобуття премії імені Миколи Островського в галузі науки і техніки проводиться в ювілейний для нашої країни рік — рік славного 50-річчя Великого Жовтня. Вчені і науково-технічні ради науково-дослідних і проектно-конструкторських установ, вищих навчальних закладів, провідні вчені республіки, обкоми ЛКСМУ, комітети комсомолу первинних організацій, ради молодих дослідників і спеціалістів висунули на конкурс кращі роботи: дослідження в галузі суспільних, фізико-математичних, технічних, хімічних, біологічних, медичних та сільськогосподарських наук.

Відповідно з положенням про премію Республіканська рада молодих вчених при ЦК ЛКСМУ і Президія Академії наук УРСР повідомляє, що до участі в конкурсі на здобуття премії імені Миколи Островського в галузі науки і техніки 1967 року висунуті такі роботи:

- 1. АРТЕМЕНКО В. В., ВОЛГА В. С., ВОЛГА М. С., СВЕРІНОВ Ю. М., ІВАНЕНКО В. Д., ЛАВРИК Г. І., ІГНАЧЕНКО І. М. «Системний підхід до теорії архітектури та питань автоматизації проектування».
- 2. Представлена науково-технічною радою, комітетом комсомолу та радою молодих вчених і спеціалістів Київського зонального науково-дослідного і проектного інституту типового і експериментального проектування житлових та громадських приміщень, науково-технічною радою науково-дослідного інституту теорії, історії і перспективних проблем архітектури м. Києві.
- 3. БОРИСЕНКО В. О., КАШТАЛЯН Ю. О., СТРИЖАЛО В. О., УСКОВ Е. І. «Цикл робіт по дослідженню міцності і пластичності тугоплавок металів і сплавів в інтервалі температур 300 — 3300 градусів К».
- 4. Представлено Вченою радою і комітетом комсомолу інституту проблем міцності АН УРСР, академіком АН УРСР Г. С. Писаренком.
- 5. БІЛЕЦЬКИЙ С. М., БУРМЕНКО Е. Ю., ГОЛІНКО В. М., МОЛОДКІН О. Б., ПІЛІШЕНКО І. С. «Створення нових економічних конструкцій і технологій їх виготовлення».
- 6. Представлено членом-кореспондентом АН УРСР лауреатом Ленінської премії В. К. Лебедевим, комітетом комсомолу і радою молодих вчених ордена Леніна і Трудового Червоного Прапора інституту електрозварювання імені Е. О. Патона.
- 7. БОНДАРЕНКО В. М. «Питання аналізу нелінійних електричних і електронних ланцюгів».
- 8. Представлено членом-кореспондентом АН УРСР Г. Е. Пуховим і комітетом ЛКСМУ інституту кібернетики АН УРСР.
- 9. ВОРОБІОВ Ю. С., КОХМАНКО С. С. «Дослідження динаміки стрижнів стосовно до реальних конструкцій».

- 10. Представлена членом-кореспондентом АН УРСР А. П. Філіповим, комітетом комсомолу і радою молодих вчених Харківського філіалу інституту механіки АН УРСР.
- 11. ДУДЧАК Я. П. «Деякі наслідки дослідження з фізики рідких металів і топких плавків».
- 12. Представлена Вченою радою фізико-математичного факультету Львівського ордена Леніна державного університету імені Ів. Франка, Львівським обкомом ЛКСМУ.
- 13. ДОВРОБ Г. М., КЛИМЕНЮК В. М., СМІРНОВ Л. П. «Цикл досліджень по узагальненню досвіду організаційного розвитку науки, виконаний в 1963 — 1966 роках».
- 14. Представлена академіками АН УРСР Ф. Д. Овчаренком і О. Н. Шербанем, комітетом комсомолу Академії наук УРСР.
- 15. ДУДНИК Б. С. «Комплекс апаратури для дослідження метеорів радіометодом».
- 16. Представлена Вченою радою і комітетом ЛКСМУ Харківського ордена Леніна політехнічного інституту імені В. І. Леніна.
- 17. ЄРЕМЕНКО В. В., ПОЛКОВ Ю. А., ХАРЧЕНКО М. Ф. «Магніто-оптичні дослідження антиферромагнітних кристалів».
- 18. Представлена Вченою радою, зборами партійно-комсомольського активу, радою молодих вчених фізико-технічного інституту низьких температур АН УРСР.
- 19. ІСАЄВИЧ Я. Д. «Братства та їх роль у розвитку української культури XVI — XVIII століття».
- 20. Представлено Львівським обкомом ЛКСМУ і радою молодих вчених Львівського ордена Леніна державного університету імені Ів. Франка.
- 21. ІВАШИНА А. Д. «Осолоднення каналів, як один з ефективних і стійких методів боротьби з втратами води на фільтрації».
- 22. Представлена Вченою радою Українського

- 23. науково-дослідного інституту ґрунтознавства імені Соколовського.
- 24. КАПІТОНОВА Ю. В., ЛЕТИЧЕВСЬКИЙ О. А. «Цикл робіт з теорії автоматів, практичних методів синтезу і автоматизації проектування обчислювальних машин».
- 25. Представлено Вченою радою, комітетом комсомолу і радою молодих дослідників Інституту кібернетики АН УРСР.
- 26. КУРДЮМОВ О. В., ПІЛЯНКЕВИЧ О. М. «Розробка електроннографічних методів дослідження текстурованих графітичних матеріалів з дефектною структурою».
- 27. Представлено академіком АН УРСР Г. М. Францевичем, комітетом ЛКСМУ ордена Трудового Червоного Прапора інституту проблем матеріалознавства АН УРСР.
- 28. КУЛИК І. О., ЯНСОН І. К. «Експериментальне і теоретичне дослідження тунельного ефекту Джозефсона в надпровідниках».
- 29. Представлена Вченою радою, зборами партійно-комсомольського активу і радою молодих дослідників фізико-технічного інституту низьких температур АН УРСР.
- 30. КРАВЧУК Л. В., КУРІАТ Р. І., ВОЛОЩЕНКО А. П. «Комплекс робіт по дослідженню термічної втомленості сплавів і робочих лопаток газових турбін при нестабільних теплових режимах».
- 31. Представлено Вченою радою і комітетом комсомолу інституту проблем міцності АН УРСР, академіком АН УРСР Г. С. Писаренком, доктором технічних наук Г. М. Третьяченко.
- 32. МАКАРЕНКО Г. М., ДВОРІНА Л. А., МАРЕК Е. В., СЕРЕБРЯКОВА Т. І., ФЕДОРУС В. Б. «Розробка методів одержання поршків тугоплавок сполук і впровадження їх у промисловість».
- 33. Представлено членом-кореспондентом АН УРСР Г. В. Самсоновим і комітетом ЛКСМУ ордена Трудового Червоного Прапора інституту проблем матеріалознавства АН УРСР.
- 34. МЕДЬКО Г. С., РІКОВ В. А., КУЧЕРЯВИЙ В. О. «Розробка і впровадження апаратури для випробувань і досліджень механічних властивостей матеріалів при низьких температурах».
- 35. Представлена Вченою радою, партійним комітетом, комітетом ЛКСМУ і радою молодих дослідників фізико-технічного інституту низьких температур АН УРСР.
- 36. МЕДВЕДЕВ В. К., НАУМОВЕЦЬ А. Г. «Дослідження адсорбції електропозитивних атомів на поверхні металів».
- 37. Представлена Вченою радою Інституту фізики АН УРСР.
- 38. МУСІЯЧЕНКО В. Ф. «Дослідження особливостей зварювання низьколегованих сталей під флюсом».
- 39. Представлено членом-кореспондентом АН УРСР Б. О. Мовчаном, комітетом ЛКСМУ і радою молодих вчених ордена Леніна і Трудового Червоного Прапора інституту електрозварювання імені Е. О. Патона.
- 40. НОВИКОВА В. М. «Клініко-імунологічна характеристика затяжних форм кишкової коліфекції та їх лікування у дітей різного віку».
- 41. Представлено Вченою радою Харківського науково-дослідного інституту охорони здоров'я дітей і підлітків імені Н. К. Крупської.
- 42. ПАВЛОВ В. В. «Цикл робіт по інваріантності і автономності багатомірних нелінійних автоматичних систем».
- 43. Представлено Вченою радою, комітетом ЛКСМУ і радою молодих дослідників Інституту кібернетики АН УРСР.
- 44. ПШЕННИЧНИЙ Б. М. «Чисельні методи розв'язання задач оптимального управління».
- 45. Представлено Вченою радою, комітетом ЛКСМУ і радою молодих дослідників Інституту кібернетики АН УРСР.

- 23. РЕКАЛО М. П. «Цикл робіт з теорії елементарних часток».
- 24. Представлено Вченою радою і комітетом ЛКСМУ Українського фізико-математичного інституту АН УРСР.
- 25. САМОПЛЕНКО А. М. «Цикл робіт з теорії періодичних і майже періодичних систем».
- 26. Представлено Вченою радою і комсомольською організацією Інституту математики АН УРСР.
- 27. СТОГНІЙ А. О. Цикл робіт «Математичне забезпечення електронних цифрових обчислювальних машин».
- 28. Представлено Вченою радою, комітетом ЛКСМУ і радою молодих дослідників Інституту кібернетики АН УРСР, кафедрою механіко-математичного факультету Київського ордена Леніна державного університету імені Т. Г. Шевченка, редакцією науково-популярного журналу ЦК ЛКСМУ «Знання та праця».
- 29. ТАМРАЗОВ П. М. «Цикл робіт з теорії конформних відображень».
- 30. Представлено Вченою радою і комсомольською організацією Інституту математики АН УРСР.
- 31. ФІЛІПСЬКИЙ Ю. К., МЕДВЕДЕВ В. О., студенти ВЛАСЕНКО В. О., ЛАНТУХОВ Г. І., МАЗУР А. К., ЯКУБЕЦЬ-ЯКУБЧИК Л. Л. «Цикл робіт по стабілізації частоти і спектральному аналізу радіотехнічних пристроїв».
- 32. Представлено Вченою радою і комітетом ЛКСМУ Одеського політехнічного інституту.
- 33. ЦЕХМІСТРО І. З. «Некінченність матеріалу і обмежене застосування попити простору і часу в її тумаченні».
- 34. Представлено академіком АН УРСР Б. М. Келдовим, академіком АН ЦСР Е. Кольманом, академіком АН ЕРСР Г. І. Нааном, кафедрою філософії Харківського ордена Трудового Червоного Прапора державного університету імені О. М. Горького.
- 35. ШЕХОВЦЕВ В. С. «Застосування люмінесцентного методу посмертної діагностики цистирозу (фікозу) великої рогатої худоби».
- 36. Представлено дирекцією та радою молодих вчених Українського науково-дослідного інституту експериментальної ветеринарії.
- 37. ШЕМЕЛІНСЬКИЙ Л. А., ОЛІПНИК В. К., ДОВГАНЬ А. П., ГРИГОРЧУК Г. М., ХРУЛЬОВА О. Г. «Жатка павісна безмотору вільна ЖНТ-2.1».
- 38. Представлено Запорізьким обкомом ЛКСМУ.

Республіканська рада молодих вчених при ЦК ЛКСМУ України і Президія Академії наук УРСР запрошує вчені ради наукових установ і вузів, науково-технічні товариства вчених республіки і спеціалістів народного господарства, комсомольські організації і ради молодих дослідників взяти участь у громадському обговоренні робіт, висунутих на здобуття премії імені Миколи Островського, висловити думку щодо їх наукової цінності і практичного застосування та складу запропонованих авторських колективів. Відгуки, зауваження, пропозиції та матеріали обговорення можна надсилати до 20 жовтня ц. р. на адресу: м. Київ, вул. Десятинна, 2. ЦК ЛКСМУ, Республіканська рада молодих вчених.

Георгій ЩЕРБИНА

І ПІСНЯ НЕ РОЗБРИЗКАЄ ЖАЛІ...

У поги коле здіблена стерня,
Та не так, було колось, корили ми, —
Мене світань мажорність наповня,
Найважчі думи обростають крилами,
І я, здолавши буднів простоту,
Свій кожний день увічнюю святковістю,
Идучи на гору сутності круту,
Себе не називаю вишляковістю.
До краю йтиму твердо по землі,
Та не стомлюсь дорогою далекою,
І пісня не розбризкає жалі
В припущений світ заблуканим лелекою.

МИТЬ

Смиються діти. Неба чиста вись.
Зерніє поле. Сад колише віти...
О, миру мить чудесна, утвердись

Омріяно вічністю на світі!
Квітує, шуміє,
Земля кружля однак.
Такий закон: нема ні в чому впливу.
І вже дивись — підвіся лиха знає!
В ревінні бомб спинилась мить загину,
І ніжна мати пада горілиць,
Мале дитя, дивуючись, конає,
Крізь муліне пекучих блискавиць
Підвіши очі в небо неокрає.
Кружляє світ, дві миті несучи,
Як голова — дві мозкові півкулі:
Одну — здорову, до життя ключі,
А іншу — хвору...
Люди чесні й чулі
До вічної молитви «Не убий!»
Життя не бог чатує на планеті,
Не білокрилі ніжні голуби
І не пісні замріяних поетів.
Допоки ворог волі і життя
Чигає в лютій жовчі за горою,
В руках збираймо сили і чуття,
Міцніш стискаймо справедливу зброю,
Щоб утвердилась миру світла мить
Омріяно вічністю на світі...
Світ хоче бути і добром шуміть,
Як хочуть плоду сомовиті віти!

РУКИ

І генії плакали в люльках від люті,
Даремно силкуючись стати на ноги.
Тоді у вервечки пивалися руки,
І пальці сніжили в затятості дивній.
Та сил бракувало, щоб ручко піднялись
І розум великий нести свій до людства.

І плачучи гнії кликали: «Мамо!» —
Найперший рятуюк, надійну опору,
І йшли матері на той поклик благальний,
І руки, порепаві, чорні від праці,
Під геніїв клали, як важелі дужі,
Снивь несучи до їх першого кроку...
Міцніли сини і рушали в дорогу,
Стаючи на ній Мікеланджело мудрим,
Шопеном чарівним, Шевченком буремним...

А матірні руки навки забулись,
Забулися матірні руки навки,
У слові великих згубились, мов тріски,
Хоч знов колисають десь генії нових,
Яким вже і всевіт тисним видається.

Дядько спить на соломі у росляім купелі,
Розпростер свої руки в широкім стелу.
І, ногами впираючись в обрій некуплений,
В сні солодкому пісню мугиче скупу...
Що йому! Відкосився, як личить хазяїну,
Й ліг у росах онаги набиратись, жартує...
А в його узолов'ї, промінням осяяний,
Ген холоне комбайн — галасливий цвіркун.

м. Кіровоград.

Мал. В. Остапенка.

РЕДАКЦІЯ ОДЕРЖАЛА ВІДПОВІДЬ

В «Молодому комунарі» було опубліковано кореспонденцію «Не скаржаться — звинувачують». В ній йшлося про незадовільну роботу секретаря комсомольської організації колгоспу імені Чапаєва Компаніївського району Анатолія Корнійчука.
Перший секретар райкому ЛКСМУ тов. Керотченко повідомив редакцію, що критика визнана правильною. На звітно-виборних зборах комсомольці своїм ватажком обрали Івана Демченка.

НОВИНИ ФУТБОЛА

В 1/8 фіналу розіграшу Кубка європейських чемпіонів з футболу пробилась іще три клуби — будапештський «Вашаш», мадрідський «Реал» і туринський «Ювентус».
Шестип'ятні володарі цього призу — футболісти «Реала» у себе вдома тільки в додатковий час переграли голландців уже пододали дванадцять команд: «Ралід» (Австрія), «Манчестер юнайтс» (Англія), «Турник» (Польща), «Реал» (Іспанія), «Бенфіка» (Португалія), «Вашаш» (Угорщина), «Валюр» (Ісландія), «Спарта» (Чехословаччина), «Сент-Етьєн» (Франція), «Ювентус» (Італія), «Айнтрахт» (ФРН) і «Динамо» (Київ). Залишились іще чотири вакантних місця.

Футболісти італійського «Мілана», звавши внічню матч в Софії з місцевим клубом «Левські» — 1:1, вийшли в 1/8 фіналу розіграшу Кубка володарів кубків (на своєму полі вони перемагли болгар у першому матчі — 5:1). Тая само успішно минули перший етап цих змагань спортсмени іспанського клубу «Валенсія», знову перемігши футболістів «Крузадерса» із Північної Ірландії — 4:2. Взятши реванш у швейцарського клубу «Цюланна» — 2:0, футболісти чехословацької команди «Спарта» із Трнави вийшли також в 1/8 фіналу.

В матчі чемпіонату Європи футболісти збірної НДР перемагли в Лейпцигу збірну команду Данії — 3:2 (1:2). 29 жовтня тут же німецькі спортсмени зустрінуться зі збіркою Угорщини, яка забезпечила собі перемогу в п'ятій підбірній групі.

Володарі кубка європейських чемпіонів — футболісти «Селтіка» вийшли в фінал розіграшу кубка шотландської ліги, перемігши в Глазго клуб «Мортон» — 7:1.

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД ПОНЕДІЛОК, 16 жовтня. Перша програма. 18.00 — Телевізії. (К). 18.30 — Слухачам шкіль основ марксизму-ленінізму. «Ленінський план побудови соціалізму в дії. Перемога соціалізму в СРСР». Політекономія соціалізму. (М). 19.00 — Фільм-концерт. (К). 19.30 — Літосні пісню. «Рік 1946-й». Телефільм. (М). 20.30 — Теленовіни. (М). 21.00 — Фільм по цивільній обороні. «Школяр, будь готовий до цивільної оборони». (Кіровоград). 21.20 — «Якби 1000 кларнетів». Художній фільм. (Кіровоград).
Друга програма. 11.00 — Телевізії. (К). 11.10 — Художній фільм. (К). 21.00 — Художній фільм. (К).

Художній фільм «Якби 1000 кларнетів». (Кіровоград). 18.00 — Телевізії. (К). 18.30 — Слухачам шкіль основ марксизму-ленінізму. «Ленінський план побудови соціалізму в дії. Перемога соціалізму в СРСР». Політекономія соціалізму. (М). 19.00 — Фільм-концерт. (К). 19.30 — Літосні пісню. «Рік 1946-й». Телефільм. (М). 20.30 — Теленовіни. (М). 21.00 — Фільм по цивільній обороні. «Школяр, будь готовий до цивільної оборони». (Кіровоград). 21.20 — «Якби 1000 кларнетів». Художній фільм. (Кіровоград).
Друга програма. 11.00 — Телевізії. (К). 11.10 — Художній фільм. (К). 21.00 — Художній фільм. (К).

Художній фільм «Якби 1000 кларнетів». (Кіровоград). 18.00 — Телевізії. (К). 18.30 — Слухачам шкіль основ марксизму-ленінізму. «Ленінський план побудови соціалізму в дії. Перемога соціалізму в СРСР». Політекономія соціалізму. (М). 19.00 — Фільм-концерт. (К). 19.30 — Літосні пісню. «Рік 1946-й». Телефільм. (М). 20.30 — Теленовіни. (М). 21.00 — Фільм по цивільній обороні. «Школяр, будь готовий до цивільної оборони». (Кіровоград). 21.20 — «Якби 1000 кларнетів». Художній фільм. (Кіровоград).
Друга програма. 11.00 — Телевізії. (К). 11.10 — Художній фільм. (К). 21.00 — Художній фільм. (К).

УНІКАЛЬНА ЗНАХІДКА

На адресу палеонтологічного музею імені Ю. О. Орлова Академії наук СРСР щойно доставлено незвичайну находку. Вона містить 62 величезних ящики загальною вагою більш як 10 тонн. В них розміщено найцінніші для науки матеріали — залишки стоянки людини кам'яного віку.

Подробни про цю унікальну знахідку повідомив кореспондентів ТАРС науковий співробітник і скульптор палеонтологічного інституту АН СРСР Я. М. Еглов. Ця стоянка, що має форму круга і складається з залишків кісток мамонтів, була відкрита на Дністрі українським археологом О. П. Чернишом. Її загальна площа перевищує сто квадратних метрів.

В середині кола було знайдено вогнища, оскільки кам'яних знарядь — кілька тисяч кремнієвих відщепів,

всіляких скребків. На території стоянки зібрано 160 різних кісток і 20 черепів мамонтів.

Щоб добратися до надзвичайно рідкісної знахідки, вчені повинні були з неімовірною обережністю розкрити шар тисячолітніх напастувань землі і заглибитися на 10—12 метрів. Всі залишки кісток оброблено зв'язуючими і антисеп-

тичними речовинами, укладено в моноліти (ляшки) і законвертовано гіпсом. У знахідці взято і залишки знайденої горілої землі — вогнищ первісної людини.

Цю надзвичайно рідкісну знахідку передбачається експонувати в залі майбутнього палеонтологічного музею АН СРСР, який намічено відкрити під Москвою.

НОВИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ У КОСМОСІ

У відповідності з програмою дослідження навколоземного космічного простору 12 жовтня в СРСР здійснено запуск космічної ракети-носія з апаратом «Вертикальний космічний зонд».

Останній ступінь ракети-носія вивів апарат на висоту 4400 кілометрів.

Запуск здійснено з метою дальшого вивчення верхніх шарів атмосфери та іоносфери Землі і навколоземного космічного простору методом вертикального зондування.

НЕ ВІРИТЕ?

КОЛИ ЦІКАВІСТЬ НЕ ЗАВВА

Коли великий фізик-ядерник Енріко Фермі став працювати над проектом атомної бомби, йому, звісно, призначили охоронця. Ним виявився син емігранта-італійця Джон Баудіно. Хоча Джон і мав уже юридичну освіту, це не заважало йому цікавитися фізикою. Фермі, чуловий педагог, був у захопленні під такого охоронця. Незабаром Баудіно знав уже стільки, що він керував атомним реактором і допомагав Фермі в експериментах. Діяло до того, що одного разу Фермі вигукнув: «Ско-

ВАШЕ УВАЖЕННЯ про щастя!

Олексій Леонов: — Знаєте, по-моєму, коли людина, займаючись своїм основним ділом, не вважає його за труд, а вважає його насолодою, — це і є щастя. Знайти себе в ділі. Одержувати приємність від своєї роботи. Людина майже завжди властиве таке відчуття...»

Це уривок з інтерв'ю космонавта кореспондентів «Недели». Цікаво? Ясна річ.

А що як відтворити повністю це інтерв'ю перед мікрофоном у присутності однокурсників? В ролі космонавта буде його однофамілець — Сергій Леонов, а в ролі кореспондента — Оля Лисенко. Ця думка спо-

„Еврика“

В 34-й

добувся членом клубу «Еврика», що об'єднує «фізиків» і «ліриків» у школі № 34 міста Кіровограда.

А потім прозвучали сонети Леоніда Вишеславського, присвячені космонавтам, Голосенку конструктору.

Це лише один приклад того, як з творчим вогником працюють гуртківці.

До їх послуг цілий арсенал технічних засобів: магнітофони, епідаскоп, кіноустановка. Завжди можна проявити фантазію, ввести в програму науковий кінофільм або іскрометний гумор Аркадія Райкіна.

«Еврика» в 34-й школі вже другий рік. Вивели її на орбіту і допомогли завоювати авторитет вчителі фізики та літератури Яків Львович Берман і Григорій Семенович Ружинський. Популярні серед старшокласників такі розділи журналу як «Назустріч Жовтню», «Сторінки Ленінівни», «Нове в науці і техніці».

В гостях клубу бувають молоді поети, науковці, виробничники. Все спрямовано на те, щоб дати школяреві поштово до самостійного мислення, до поглиблення знань у якійсь галузі науки чи культури. Тому тут люблять афоризм: «Учень — не посудина, яку треба наповнити, а світильник, який потрібно запалити».

А. ТАРАНЮК.

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.
Телефони: редактора — 45-00, відповідального секретаря — 45-35, відділів — 45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР»

орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ.

Т. в. о. редактора Ю. МОТОРНИЙ.